

Vrtnarjev koledar – februar

Staro slovensko ime za februar je svečan, ime naj bi po nekaterih razlagah izviral iz besede sveča, ki je lahko iz voska ali iz ledu. Dan se res že daljša, a sveča je še potrebna za večerna opravila, po drugi strani pa nas v februarju ne smejo presenetiti niti ledene sveče. V februarju goduje tudi sv. Valentin, ki po pregovoru odveže ključ do korenin. Praznik je v zadnjem času znan kot Valentinovo in Dan zaljubljenih, v preteklosti pa so naši predniki s praznikom začeli z delom na poljih. Valentinovo je dan, ko se narava začne prebujati in tudi letos nas ni razočarala, saj na toplih legah že najdemo prve zvončke, ki so nedvoumni znanilci pomladi.

Zelenjavni vrt

V drugi polovici februarja lahko prerahljamo zemljo okrog trajnih zelišč, če je le ta dovolj suha. Ker že dalj časa ni deževalo in v dolinah nimamo snežne odeje, je potrebno zimske setve solate in motovilca zaliti v toplem delu dneva. Tudi setve rahlo prerahljamo in odstranimo plevel, ki se pri setvah, pokritimi s koprenami, kar hitro razrašča.

Pregledamo načrt zasaditve v preteklem letu in pripravimo načrt setev in sajenja v tekočem vegetacijskem letu. Kolobarjenje je zelo učinkovit tehnološki postopek, s katerim preprečimo enostransko izkoriščanje hranil v tleh in omejimo pojavnost škodljivih organizmov ter plevelov, ki so značilni za vrtnine iz iste družine. Vrt razdelimo na 4 poljine, pri katerem je zadnja poljina namenjena trajnim vrtninam in zeliščem. To poljino pognojimo ob sajenju z dobro preperelim hlevskim gnojem, rastline ostanejo na stalnem mestu vsaj 3 leta. Poljine, kjer bomo gojili čebulnice in korenovke, ne gnojimo. Najpogosteje sadimo omenjene vrtnine za stročnicami iz preteklega leta, za katere je znano, da tla obogatijo z dušikom. Na preostali dve poljini načrtujemo kapusnice in plodovke, ki potrebujejo za rast dobro založena tla z organsko snovjo. Solatnice niso zahtevne glede hranil, zato jih sadimo ali sejemo v kolobarju na gnojeno poljino ali za velikimi porabnicami hranil. Tudi pred gnojenjem z organskimi gnojili (hlevski gnoj, kompost,...) se priporoča analiza zemlje. Osnovna analiza zajema določanje pH tal, fosforja in kalija v tleh, pomemben je tudi podatek o zalogi dušika v tleh; torej N – min (mineraliziranega dušika). Pri načrtovanju moramo upoštevati tudi vrstenje vrtnin, saj na isti poljini lahko čez leto pridelamo tudi do 2 vrtnini.

Z dobro pripravo na novo sezono si bomo olajšali delo. Začnemo s pripravo seznama za nakup semena in vegetativnih delov rastlin (čebulčka, strokov česna, gomolji krompirja,...) ter preverimo v domači shrambi, kjer je gotovo še ostalo nekaj neporabljenih semenskih vrečic iz preteklega leta. Če so le te dobro zaprte (zavite in zalepljene), shranjene na suhem, temnem in hladnem prostoru, tudi to seme še lahko posejemo. Kar potrebujemo novih semen, izbiramo domače avtohtone sorte, saj so le te najbolj prilagojene našim talnim in klimatskim razmeram.

Konec meseca februarja lahko že sadimo čebulček in sejemo korenček in peteršilj, saj semena in vegetativni deli teh vrtnin potrebujejo za vznik izpostavljenost nižjim temperaturam. Peteršilj in korenje so včasih gospodinje posejale kar v sneg. Če imate na voljo toplo in svetlo polico in kakšno res posebno sorto paprike, je sedaj čas, da jo posejete. Paprika potrebuje nekaj več toplote in dni za kalitev. Zgodnje sorte paradižnika, ki ga bomo vzgajali v zaščitenih prostorih, posejemo konec meseca. V primeru, da potrebujete le nekaj teh plodovk, pa je bolje, da se odločite za nakup sadik.

Sadni vrt in vinograd

V sadnem vrtu in vinogradu so se že začela prva opravila. V zgodnje spomladanskih mesecih je potrebno sadno drevje in vinograd poškropiti, saj na tak način uničimo jajčeca škodljivcev oz. trose bolezni, ki so prezimili na drevesu ali trti. S pomladanskim škropljenjem ne uničimo popolnoma vseh škodljivcev, olajšamo si delo v rastni dobi. Z zmanjšanim številom škropljenj znižamo tudi vnos nevarnih snovi za ljudi, živali in okolje. Pred pomladansko škropljenje izvajamo ob koncu zime, v času, ko se pričnejo brsti na drevesu napenjati. Po navadi je to meseca februarja ali marca, pomembno je, da je dnevna temperatura okrog 5 °C. S škropljenjem po rezi razkužimo tudi rezne rane. Škropimo v suhem vremenu, brez vetra, zjutraj ali proti večeru. Najpogosteje izberemo olje oljne ogrščice, ki mu v sadovnjaku dodamo lahko še bakren pripravek (Cuprablau,...), za zaščito trte v vinogradu pa žveplo kot npr. Pepelin. Pri pripravi škropiva se držimo navodil proizvajalca o mešanju škropiv, da ne zmanjšamo učinkovitosti. Oljni pripravki delujejo na način, da oblikujejo nad škodljivim organizmom tanko plast, ki preprečuje dihanje in ta zaradi zadušitve propade..

V sadovnjaku in vinogradu moramo skrbeti za higieno, zato pograbimo in odstranimo vse odpadlo listje in morebitno posušeno sadje in grozdje - mumije. Okrog dreves in v vinogradu vzdržujemo čist nasad, kar zmanjša število škodljivcev, hkrati pa preprečuje, da bi s kosilnico poškodovali deblo. Okrog debel nasujemo preperel hlevski gnoj. V drugi polovici februarja sadimo še jagodičevje kot npr. ribez in kosmulje, pa tudi sadno drevje, le da zemlja ne sme biti zmrznjena.

Tisti, ki imamo v sadnem vrtu le nekaj dreves, z obrezovanjem lahko počakamo na marec.

Okrasni vrt

Tudi na okrasnem vrtu je še vse mirno; le tu in tam nas lahko razveseli kakšna prebujena čebulnica ali gomoljnica. Če v jeseni nismo odstranili posušenega ali odmrlega listja in cvetov, lahko to storimo na kakšen topel februarSKI dan. Porežemo vse nadzemne dele trav, pri trajnicah odstranujemo odmrle dele z roko ali previdno z grabljami. Tudi k trajnicam in vrtnicam dodamo preperel hlevski gnoj, če tega nismo storili v jeseni. Z rezjo pri vrtnicah pa bomo počakali na marec.

Verjamem, da vam bodo opravila na vrtu, v sadovnjaku, z rastlinami, nudila veliko užitkov, zato vam svetujem, da izkoristimo čas za dobro načrtovanje. Zabeležite si posamezna opravila, posebnosti v rastni dobi, odločitev in načrtovanje bosta na podlagi izkušenj v naslednjem letu, lažja.

Romana Špes, mag. kmetijstva

Šola za hortikulturo in vizualne umetnosti Celje